

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring Afklaring

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 438. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346602411648/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

- 218 *ondkrænge*: mundrap, godt skåret for tungebåndet. – *Butafant*: ... *Kongen og hans Hof*: eventyrfiguren Askeladden. – *Håbing*: kraftfuld norsk folkedans.
- 219 *den store geografiske Strid*: ... *Løfler*: se herom E. Løffler: *Mis Selvbiografi*, 1911, s. 79-81. – *Marsyas*: græsk satyr. Han skal have opfundet fløjten. M. udsæskede den lyrespillende gud Apollon til muskalsk væddestrid. Apollon fik tilkendt sejten af muserne og straffede Marsyas ved at lade ham blæ. – *Sigurd Slembe*: norsk trouperædant, som hævdedes at være søn af Magnus Barfod. Død i kamp med Harald Gilles sønner. Bjørnson har skrevet dramaet *Sigurd Slembe*, 1862. I *Heinskringla*, udg. af Finnur Jónsson 1911, fortælles s. 580 om Sigurd Slembes død: Hans fjender ville få ham levende, frå hovedet nedad, men fik ikke begyndt, for blodstrømmen hindrede dem i at udføre deres forehavende. Til gengæld slog de ham med svæber så længe, at han kunne gælde for at være flået. – *Mellemproportional*: (mat.) det mellemste af tre tal, af hvilke det første forholder sig til det andet på samme måde som det andet til det tredje (Eleks. 6,12,24). Ofte billedagt om, hvad der ligger midt imellem to eller flere ting, forhold, er en blandingsform, en mellemting mellem dem.
- 220 *leben und leben lassen*: leve og lade leve. I Goethes *Faust* siger »Direktor» i *Vorspiel auf dem Theater*: »At Mængden jeg vil lakkess ej jeg nægter./Den lever selv og andre leve la're (P. Hansens oversættelse af 1. del, 1881). – *Clams*: ... *bellus*: sp., som et Stjernepar Dine Øjne lise (A.P. Berggreen: *Folkesange*, 2. udg., Bd. VII, nr. 34, 1866). Se n. r. s. 237.
- 221 *il Sor*: ... *Olanda*: it., Nys fra Holland ankommen til Staden/Seer Herr Carlo Musiken paa Gaden. *Folkesange*, s. st., nr. 85, 1866. – *Fortepianoret*: klaveret. – *Lampetten*: lille lampe.
- 222 *Spinoza*: hollandsk filosof, 1632-1677. Han hævdede, at der er identitet mellem ånd og stof, og gjorde sig dermed til talsmand for en monistisk opfattelse, en overbevisning om enheden i naturen.
- 223 *År jag född, så vill jag leva*: C. Bellman: *Fredmans Sånger*, nr. 16, 1791. – *Pantheisme*: lære om, at Gud er i alt, at alt er Gud. – *Svensk Banks*: svensk punch.
- 224 *Mikrokosmos*: gr., mikrokosmos, lille verden, i modsætning til makrokosmos, den store verden.
- 225 *episk*: fortællende. – *Differenteringens*: (biol.) betegner forskellighed i udformningen af en organismes dele, hvorved fysiologisk arbejdsdeling muliggøres.
- 226 *Cricketkammerater*: spillet cricket vandt indpas i Danmark efter 1864.
- 228 *Tennisbanen*: tennis blev indført i Danmark i 1883. – *svange*: gelde.
- 229 *quasi-hørstende*: idet han foregav at hørste. – *Ungdom og Galakab*: henrydning til Edouard du Puy's syngespil af dette navn, uropført 1806.
- 230 *sa gaar Videnskaben*: ... *Buddinge siger*: Lejtnant von Buddinge tager i J.C. Hostrups *Gjenboerne*, 1844, 1. akt, 4. scene: »Thi hvad er det, der for Øjeblikket bevæger Menneskeslægten? Det er den vise – den vise. –